



KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.com.pl, <http://www.krs.com.pl>
tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00, tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, dnia 8 lipca 2022 r.

Szanowny Pan
Artur Soboń
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
Warszawa

L.dz. LD-51/687/2022/EH

W imieniu Krajowej Rady Spółdzielczej, której ustawowym zadaniem jest m.in. inicjowanie aktów prawnych dotyczących spółdzielczości mających dla niej istotne znaczenie, w związku z pismem Pana Ministra z dnia 28 czerwca 2022 r.; znak sprawy DD6.8200.3.2022, przedstawiam opinię i uwagi do projektu z dnia 27 czerwca 2022 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (nr w wykazie UD 404), a także zgłaszam wprowadzenie do projektu zmian do ustawy CIT i PIT, jak niżej:

A., Uwagi do projektu z dnia 27 czerwca 2022 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw

1. Pozytywnie oceniamy zaproponowane zmiany w ustawie CIT dotyczące również spółdzielni, tj. m.in:

- a) Uznanie za koszt podatkowy w miesiącu za które są należne, także „składek społecznych” płaconych przez płatnika z tytułu należności wypłacanych lub postawionych do dyspozycji w miesiącu następnym, w terminie wynikającym z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony pod warunkiem, że składki te zostaną opłacone w terminie wynikającym z odrębnych przepisów (zmiana art.15 ust.4h - art.1 pkt 9 projektowanej ustawy).

Zmieniany przepis w dotychczasowym brzmieniu, co do zasady nie mógł być stosowany przez podatników, bowiem aby uznać za koszt podatkowy składki w części finansowanej przez płatnika, gdy wynagrodzenie należne za miesiąc było wypłacane do 10. następnego miesiąca, podatnik był zobowiązany zapłacić te składki w terminie niezgodnym z ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych (miesiąc wcześniej) – dlatego zasadnym jest, aby zaproponowana zmiana weszła w życie od 1.01.2022 r. (propozycja zmiany w treści art.9 projektowanej ustawy poniżej)

b) Zniesienie obowiązku dołączenia do zeznania CIT-8 załącznika CIT WZ tj. Informacji o wierzytelnościach i zobowiązaniach zmniejszających lub zwiększających podstawę opodatkowania (stratę), wynikających z transakcji handlowych (zmiana art.18f ust.19 – art.1 pkt 15 projektowanej ustawy).

Sporządzenie tej Informacji przez podatników, u których występuje stosunkowo duża liczba dłużników, ewentualnie u których z powodu kłopotów finansowych występują zaległości w płatnościach na rzecz wielu swoich kontrahentów jest czasochłonne i wymaga zaangażowania służb księgowych z uwagi na wyjątkowo szeroki zakres danych zawartych w tej Informacji.

Z tego względu, również wielce pożądanym jest zniesienie tego obowiązku począwszy od zeznań rocznych składanych za rok podatkowy rozpoczynający się po dniu 31 grudnia 2021 r. (propozycja zmiany w treści art.9 projektowanej ustawy poniżej)

c) Zwrot nieodliczonej w zeznaniu CIT-8 kwoty podatku zapłaconego od przychodów z budynków bez wydawania decyzji o zwrocie podatku, na wniosek podatnika, jeżeli wniosek nie budzi wątpliwości (zmiana art.24b ust.15 - 16 – art.1 pkt 18 projektowanej ustawy).

Zmieniany przepis w dotychczasowym brzmieniu wydłużał termin zwrotu o czas prowadzonego – niejednokrotnie długotrwałego - postępowania prowadzonego przez organ podatkowy. Z uwagi, iż zmieniany przepis jest korzystny dla podatników, zasadnym jest również jego wprowadzenie począwszy od 1.01.2022 r.

2. Mając powyższe na uwadze, wnoszę o zmianę treści **art. 9** projektowanej ustawy (zgłaszane zmiany zaznaczone zostały pogrubioną czcionką):

„Art. 9.

1. Przepisy art.15 ust.4h ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do składek z tytułu należności, o których mowa w ust. 4g, określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń

społecznych, w części finansowanej przez płatnika składek, składek na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń pracowniczych należnych i opłaconych w terminie od dnia 1 stycznia 2022 r.

2. Przepisy art. 15c ust. 1 i art. 16 ust. 1 pkt 13f ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do kosztów finansowania dłużnego w rozumieniu art. 15c ust. 12 ustawy zmienianej w art. 1 poniesionych od dnia 1 stycznia 2022 r.

3. Przepisy art. 17 ust. 1 pkt 50 i art. 26 ust. 1aa, 1ab, 1p, 7f i 7g ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 21 ust. 1 pkt 130 i art. 41 ust. 11, 20, 21,

24 i 25 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do wypłat należności oraz wypłat (świadczeń), pieniędzy i wartości pieniężnych dokonywanych,

stawianych do dyspozycji lub wypłacanych po dniu 31 grudnia 2022 r.

4. Przepisy **art. 18f ust.19, art.24b ust.15 – 16, art. 24m, art. 24n ust. 1 i 3 oraz art. 38hb** ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dochodów (przychodów) uzyskanych od dnia 1 stycznia 2022 r.”

II. Mając na uwadze, iż ustawowym zadaniem Krajowej rady Spółdzielczej jest m.in. inicjowanie aktów prawnych dotyczących spółdzielczości mających dla niej istotne znaczenie wnoszę o zmianę:

1. w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych:

a) **art.15cb**

„ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. W spółce **oraz w spółdzielni** za koszt uzyskania przychodów uznaje się również kwotę odpowiadającą iloczynowi stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego obowiązującej w ostatnim dniu roboczym roku poprzedzającego rok podatkowy powiększonej o 1 punkt procentowy oraz kwoty:

1) dopłaty wniesionej do spółki w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach lub

2) zysku przekazanego na kapitał rezerwowy lub zapasowy spółki, **a w spółdzielniach na fundusz zasobowy lub inny fundusz własny przewidziany w odrębnych przepisach oraz w statucie”.**

„ust.2 otrzymuje brzmienie

„2. Koszt, o którym mowa w ust. 1, przysługuje w roku wniesienia dopłaty lub podwyższenia kapitału rezerwowego lub zapasowego, **a w spółdzielniach funduszu zasobowego lub innego funduszu własnego przewidzianego w odrębnych przepisach oraz w statucie** oraz w kolejnych dwóch bezpośrednio po sobie następujących latach podatkowych”.

„ust.5 otrzymuje brzmienie:

„ 5. Przepis ust. 1 stosuje się, jeżeli zwrot dopłaty lub podział i wypłata zysku nastąpi nie wcześniej niż po upływie 3 lat, licząc od końca roku podatkowego, w którym ta dopłata została wniesiona do spółki albo została podjęta uchwała o zatrzymaniu zysku w spółce lub **w spółdzielni.**”

„ ust.9 otrzymuje brzmienie:

„9. W przypadku gdy spółka lub **spółdzielnia**, o której mowa w ust. 1, zostanie przejęta w wyniku łączenia albo podziału albo przekształcona w spółkę niebędącą osobą prawną przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 5, na dzień poprzedzający dzień przejęcia albo przekształcenia ustala się przychód w wysokości odpowiadającej odliczonym, zgodnie z ust. 1, kosztom uzyskania przychodów,”

Proponowana zmiana pozwoli spółdzielniom – identycznie jak spółkom - na zaliczanie do kosztów podatkowych – zgodnie z art. 15cb - hipotetycznych odsetek od zatrzymanej w spółdzielni nadwyżki bilansowej (zysku netto), a przeznaczonej na fundusz zasobowy.

Dotychczasowy brak takiej możliwości jest daleko krzywdzący dla naszych jednostek, bowiem nie jest możliwe korzystanie z tych przepisów na równi ze spółkami, w których również kapitały są w rękach ich właścicieli, a pozostawiony zysk w spółdzielni, nie podlegający podziałowi jej udziałowcom, spółdzielnie przeznaczają na fundusz zasobowy (podobny do kapitału zapasowego czy rezerwowego w spółkach kapitałowych) w celu finansowania działań służących rozwojowi spółdzielni, które to działania przyszłości będą miały wpływ na zwiększenie dochodu podatkowego i płaconych podatków do budżetu.

Uwzględnienie naszej propozycji w projekcie zmian w ustawie CIT jest szansą na zrównanie szans rozwoju spółdzielni ze spółkami.

b) art.17 ust.1 pkt 44

Mając na uwadze liczne sygnały i prośby ze spółdzielni mieszkaniowych oraz związków rewizyjnych spółdzielni mieszkaniowych w sprawie stosowania art.17 ust.1 pkt. 44 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych proponujemy następującą zmianę w tej ustawie:

„ **w art.17 ust.1 pkt 44 skreśla się wyrazy spółdzielni mieszkaniowych.**”

Zwolnienie przedmiotowe określone w art.17 ust.1 pkt 44 w/w ustawy, w brzmieniu aktualnie obowiązującym, wyłączające z opodatkowania m.in. *dochody spółdzielni mieszkaniowych uzyskane z gospodarki zasobami mieszkaniowymi w części przeznaczonej na cele związane z utrzymaniem tych zasobów, z wyłączeniem dochodów uzyskanych z innej działalności gospodarczej niż gospodarka zasobami mieszkaniowymi* wprowadzone zostało z dniem 1 stycznia 2007 r. ustawą z dnia 16 listopada 2006 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2006 r. nr 217 poz.1589).

Zmiana ta spowodowała, że spółdzielnie mieszkaniowe, jako podatnicy CIT, zostali zobowiązani do określenia dochodu (straty) z gospodarki zasobami mieszkaniowymi. Pojęcie „gospodarka zasobami mieszkaniowymi” (dalej gzm) nie zostało zdefiniowane ustawowo i z tego względu – pomimo interpretacji ogólnej Ministra Finansów z dnia 5 marca 2008 r. nr DD6 8213-438/II/KWW/07/MB7/82) - spółdzielnie mieszkaniowe nadal borykają się z prawidłowym określeniem dochodu z gzm.

Ponadto w/w zwolnienie podatkowe wymusza w spółdzielni podział przychodów i kosztów podatkowych na dwa rodzaje działalności: gzm, w tym utrzymanie i eksploatacja lokali mieszkalnych i pozostała działalność, w tym z tytułu utrzymania i eksploatacji lokali użytkowych.

Dodatkowo, spółdzielnie mieszkaniowe - w myśl art.6 ust.1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych - zobowiązane są do ustalania wyniku na eksploatacji i utrzymaniu każdej nieruchomości, który to wynik jest szerszy od wyniku z gzm, bowiem dotyczy lokali użytkowych, a jednocześnie jest węższy o te elementy pozostałych przychodów i kosztów pozaoperacyjnych oraz przychodów i kosztów finansowych, które dotyczą gzm, a nie wchodzi w zakres wyniku z eksploatacji i utrzymania nieruchomości.

Ustalenie wyniku na gzm – w celu skorzystania ze zwolnienia z podatku dochodowego - wymaga zatem wprowadzenia dodatkowych ewidencji podatkowych i jest wyjątkowo skomplikowane i czasochłonne. Gdyby faktycznie spółdzielnia korzystała ze zwolnienia z podatku – w myśl art. 17 ust.1 pkt 44 – ten poświęcony czas byłby zrekompensowany zmniejszeniem podatku.

Jednakże, co do zasady na gospodarce zasobami mieszkaniowymi spółdzielnie mieszkaniowe ponoszą straty, a w takim przypadku, zgodnie z art.7 ust.3 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, w dochodzie do opodatkowania nie uwzględnia się przychodów i kosztów z działalności objętej zwolnieniem przedmiotowym (w tym określonym w art.17 ust.1 pkt 44 ustawy CIT), czyli nie uwzględnia się przychodów i kosztów z gospodarki zasobami mieszkaniowymi, a więc strata z gospodarki zasobami

mieszkańcowi faktycznie zwiększa dochód do opodatkowania z pozostałej działalności i jednocześnie zwiększa należny podatek dochodowy.

Skutek obowiązującego zwolnienia jest fikcją, bowiem oprócz ogromnej czasochłonności w celu wyliczenia wyniku na gzm, nie przynosi ostatecznie skutku w postaci zmniejszenia obciążenia podatkowego, a wręcz przeciwnie – co do zasady obciąża spółdzielnię mieszkaniową i jednocześnie ich mieszkańców wyższym podatkiem (należy zauważyć, iż wszystkie wydatki spółdzielni mieszkaniowej – z uwagi na jej specyfikę zawartą w art. 4 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych obowiązani są pokryć mieszkańcy).

c) art.26

„w art.26 ustawy CIT po ust.21 dodaje się ust.21 w brzmieniu:

- 1). Płatnicy, o których mowa w ust.1, nie pobierają podatku, o którym mowa w art.22 ust.1 od dochodu uzyskanego z podziału nadwyżki bilansowej w spółdzielni przeznaczanego na podwyższenie funduszu udziałowego do czasu faktycznej wypłaty tego dochodu z funduszu udziałowego.**
- 2). Jeżeli wypłata dochodu, o którym mowa w pkt 1 nastąpi po upływie 5 lat, licząc od końca roku, w którym podjęta została uchwała o przeznaczeniu nadwyżki bilansowej na podwyższenie funduszu udziałowego w spółdzielni, podatku nie pobiera się”.**

2. w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych

a) art.41

” w art. 41 ustawy PIT po ust.5 dodaje się ust.5b w brzmieniu:

- 1) Płatnicy, o których mowa w ust. 4, nie pobierają podatku, o którym mowa w art.30a ust.1 pkt 4 od dochodu uzyskanego z podziału nadwyżki bilansowej w spółdzielni przeznaczanego na podwyższenie funduszu udziałowego do czasu faktycznej wypłaty tego dochodu z funduszu udziałowego.**
- 2). Jeżeli wypłata dochodu, o którym mowa w pkt 1 nastąpi po upływie 5 lat, licząc od końca roku, w którym podjęta została uchwała o przeznaczeniu nadwyżki bilansowej na podwyższenie funduszu udziałowego w spółdzielni, podatku nie pobiera się.”**

Powyższe propozycje zmiany w art. 26 ustawy CIT i art. 41 ustawy PIT wynikają z faktu, iż pomimo naszych ogromnych starań, składanych wniosków i projektu zmiany ustawy o CIT składanych do Ministra Finansów, spółdzielnie nie mają możliwości stosowania

tw. CIT estońskiego (m.in. projekt ustawy złożony przy naszym piśmie nr L.dz. LD-51/239/2021/EH z 15 kwietnia 2021 r.). Z tego powodu, przynajmniej, brak obowiązku poboru w/w podatku zryczałtowanego, pozwoliłby na zatrzymanie kwoty nadwyżki bilansowej przeznaczonej na fundusz udziałowy w równowartości niepobranego podatku PIT i CIT i środki te będą mogły być zaangażowane w rozwój spółdzielni.

Licząc na zrozumienie Pana Ministra w aspekcie wsparcia rozwoju spółdzielni prosimy o uwzględnienie naszych uwag i propozycji.

PREZES ZARZĄDU
Krajowej Rady Spółdzielczej
dr inż. Mieczysław Grodzki